

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI AKADEMICKIEGO ZESPOŁU SZKÓŁ W PIEKARACH ŚL.

I. Wstęp

Program Profilaktyki przeznaczony jest dla uczniów Miejskiego Gimnazjum nr3 im. Jana Pawła II oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Króla Jana III Sobieskiego w Piekarach Śl.

Założeniem tego programu jest wyposażenie uczniów w niezbędną wiedzę na temat zdrowego rozwoju, stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły i monitorowanie skuteczności podjętych działań. Jego celem jest ochrona człowieka, ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami mogącymi mieć negatywny wpływ na jego prawidłowy rozwój. Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania, w którym to czasie dokonuje się wiele intensywnych i jakościowych zmian w osobowości człowieka. Zmiany te prowokowane wzmożonym rozwojem biologicznym, mają swój wyraz w emocjonalności i duchowości, od dążenia do większej samodzielności aż po określenie własnej tożsamości. Jest to czas rozwoju młodego człowieka podatny na zakłócenia i podejmowanie ryzykownych zachowań. Profilaktyka podejmowana przez szkołę ma za zadanie ochronę młodzieży przed tym zachowaniami.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- *w przypadku profilaktyki uniwersalnej* – wspieranie wszystkich uczniów polegające na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, a jej celem jest opóźnienie inicjacji lub zachęcanie do abstynencji,
- *w przypadku profilaktyki selektywnej* – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- *w przypadku profilaktyki wskazującej* – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

II. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (tj. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dn. 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2004.256.2572 ze zm.)
- Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2012.124 j.t. ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dn. 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U.2001.61.624 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dn. 30 kwietnia 2013 r. w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2013.532)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz.U.2014.414 j.t)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2006 r. Nr 26 poz. 226)
- Rozporządzenie MEN z dn. 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U.2012.977 ze zm.)
- Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2007 r. Nr 70 poz. 472 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015.1249)
- Statut Szkoły
- Program Wychowawczy Szkoły

III. Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

- wniosków z ewaluacji programów profilaktycznych MG3 oraz I LO
- obserwacji uczniów podczas zajęć dydaktycznych i przerw
- analizy osiągnięć szkolnych uczniów
- analizy dokumentacji pedagoga MG3 oraz I LO
- analizy dzienników lekcyjnych
- konsultacji mi rozmów z wychowawcami i nauczycielami
- wniosków z posiedzeń RP
- indywidualnych rozmów z uczniami
- konsultacji z członkami SU
- rozmów z rodzicami

IV. Problemy występujące w szkole:

- uczniowie stosują wulgaryzmy
- niektórzy uczniowie mają słabą frekwencję
- uczniowie wracają po przerwie na zajęcia z opóźnieniem
- uczniowie stosują agresję słowną, czasem fizyczną
- zauważa się spadek motywacji do nauki
- uczniowie podejmują ryzyko używania substancji psychoaktywnych (głównie palenie papierosów, picie alkoholu, używanie narkotyków i dopalaczy)
- uczniowie wykazują nieraz niewłaściwy (arogancki, lekceważący) stosunek do nauczycieli i pracowników szkoły
- uczniowie stosują stalking, są uzależnieni od internetu i telefonu
- uczniowie coraz częściej stosują cyberprzemoc, nie przewidują konsekwencji jej stosowania.

V. Cele ogólne działań profilaktycznych

1. Ochrona uczniów przed zagrożeniami uzależnień.
2. Reagowanie na pojawiające się zagrożenia (stalking, mobing, cyberprzemoc...)
3. Promocja zdrowego stylu życia.
4. Kształtowanie ważnych psychologicznych i społecznych umiejętności.

VI. Cele szczegółowe profilaktyki szkolnej

1. Dostarczanie uczniom i rodzicom adekwatnych informacji na temat skutków ryzykownych zachowań i umożliwienie racjonalnego wyboru własnych postępowań.
2. Pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych.
3. Rozwijanie możliwości podejmowania działań alternatywnych poprzez zaangażowanie

uczniów w działalność pozytywną.

4. Reagowanie w sytuacjach rozpoznawania pierwszych prób zachowań ryzykownych, informowanie o tym wychowawców, rodziców, a w razie potrzeby odwoływanie się do specjalistycznej pomocy – ciągła praca nad zdyscyplinowaniem uczniów na lekcjach.

5. Pomoc wychowawcom, uczniom i rodzicom w organizowaniu kontaktów ze specjalistami.

6. Ścisła współpraca z rodzicami w celu likwidacji zachowań ryzykownych.

7. Uświadamianie uczniom do czego służy komputer – zapobieganie uzależnieniu od komputera.

VII. Oddziaływania profilaktyczne

Lp.	Czynniki ryzyka	Czynniki chroniące i strategie działania	Termin realizacji	Odpowiedzialni
I.	Wagary, częste nieobecności, spóźnienia	1. Stały kontakt n-li z rodzicami . 2. Przepływ informacji w zespole nauczycieli uczących. 3. Pomoc uczniom w nauce(konsultacje, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze). 4. Chwalenie uczniów za drobne osiągnięcia. 5. Poszerzanie ofert spędzania wolnego czasu. 6. Wykorzystywanie elementów motywacji w systemie oceniania. 7. Zapoznanie uczniów i rodziców z treściami Statutu Szkoły dotyczącymi praw i obowiązków ucznia, zasad usprawiedliwiania nieobecności oraz systemem kar i nagród . 8. Monitowanie absencji uczniów w szkole. 9. Wpływ absencji na wyniki w nauce oraz egzaminu gimnazjalnego, drugoroczność i ocenę z zachowania.	Cały rok	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie dyrekcja,
II.	Agresja w stosunku do uczniów i pracowników szkoły	1. Poznanie przez uczniów metod radzenia sobie z agresją. 2. Ćwiczenia rozładowujące stres. 3. Kontakt wychowawców z domem rodzinnym, Domem Dziecka, policją... 4. Wyrabianie asertywności. 5. Uczenie szacunku względem siebie i innych. 6. Eliminacja zachowań agresywnych na terenie klasy i szkoły.	IX-X X Cały rok	Wychowawcy , pedagog Dyrekcja, wychowawcy, pedagog

		7. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla uczniów o zaburzeniach zachowania.	Wg potrzeb	Psycholog PP-P
III.	Palenie papierosów, picie alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gromadzenie materiałów, nowoczesnych środków dydaktycznych nt. profilaktyki uzależnień. 2. Prowadzenie programów lub ich elementów o tematyce antynikotynowej i antyalkoholowej. 3. Wzmocnienie kontroli w miejscach, w których uczniowie palą papierosy. 4. Pozyskanie do współpracy rodziców i instytucji wspomagających proces wychowawczy w szkole. 5. "Znajdź właściwe rozwiązanie"- wykorzystanie programu antynikotynowego lub jego elementów na l. wych. 	X-XII Cały rok	Bibliotekarz Wychowawcy, specjaliści Wychowawcy, pedagog
IV.	Uzależnienie od środków odurzających i komputera.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w działaniach profilaktycznych: policja, PP-P, Sąd Rodzinny. 2. Współpraca z rodzicami celem zapobieganiu uzależnieniom wśród młodzieży. 3. Realizacja programów profilaktycznych lub ich elementów. 4. realizacja programów profilaktycznych lub ich elementów, np. „Smak życia – czyli debata o dopalaczach”, itp. 5. Spotkanie z przedstawicielem policji nt. cyberprzemocy i konsekwencji jej stosowania. 	Cały rok	Pedagog, higienistka, wychowawcy. Pedagog, wychowawcy Funkcjonariusz policji ds. profilaktyki
V.	Używanie wulgaryzmów. Brak kultury osobistej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzenie zajęć integracyjnych – kl. I MG3 2. Zapoznanie ze Statutem i WSO zwłaszcza dot. punktacji za zachowanie. 3. Prowadzenie rozmów indywidualnych z uczniami nierespektującymi norm społecznych oraz ich rodzicami. 	IX-XI IX Cały rok	Wychowawcy, pedagog.

		4. Zajęcia uczące poprawnej komunikacji.		
VI.	Niszczenie mienia szkolnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć nt. kształtowania odpowiednich postaw wobec poszanowania mienia innych i własnego. 2. Egzekwowanie systemu kar wobec osób niszczących mienie szkolne. 3. Informowanie rodziców o przypadkach niszczenia mienia szkolnego. Ponoszenie odpowiedzialności materialnej. 	Cały rok	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele, pedagog, pracownicy szkoły.
VII.	Brak motywacji do nauki.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywizowanie uczniów do nauki poprzez stosowanie aktywnych metod pracy. 2. Zajęcia wzmacniające samoocenę. 3. Rozwijanie zainteresowań. 4. Wzbogacanie oferty zajęć świetlicowych. 5. Indywidualizacja procesu nauczania. 6. Zaopatrzenie rodziców w wiedzę nt. niepowodzeń szkolnych i sposobów pracy z dzieckiem w domu. 7. Przestrzeganie zaleceń PP-P. 8. Organizowanie konkursów szkolnych. 	Cały rok	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele, rodzice.
VIII.	Zapobieganie samobójstwom wśród dzieci i młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie zdrowego stylu wspieranego przez środowiska szkolne. Dbanie o dobry klimat fizyczny i społeczny w szkole. 2. Wzmacnianie odporności uczniów poprzez nabywanie umiejętności radzenia sobie z emocjami i stresem, rozwiązywania konfliktów, przewidywania konsekwencji własnych działań, poszukiwania pomocy, itp. 3. Podnoszenie samooceny uczniów poprzez dostarczanie okazji do rozwijania zainteresowań i przeżycia sukcesu. 4. Wzmacnianie więzi ze szkołą. 5. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców. 	Cały rok	Dyrekcja, pedagog, wychowawcy, pielęgniarka.

VIII.	Higiena osobista	1. Gromadzenie materiałów nt. higieny osobistej. 2. Prowadzenie zajęć tematycznych.	Cały rok	Wychowawcy, higienistka
-------	------------------	--	----------	----------------------------

VIII. Spodziewane efekty

W wyniku zastosowania Szkolnego Programu Profilaktyki uczniowie :

- Posiądą wiedzę na temat profilaktyki uzależnień.
- Zdobędą istotne umiejętności psychologiczne i społeczne jak np. skuteczne odmawianie, asertywność, umiejętności komunikacyjne, empatię.
- Uporządkują własny świat wartości.
- Zbudują i utrwalą postawę odrzucającą nałogi oraz przemoc i agresję.

Rodzice:

- Usystematyzują swoją wiedzę na temat uzależnień i ich skutków, mechanizmów przemocy i agresji.
- Podwyższą swoje kompetencje wychowawcze i profilaktyczne.
- Zacieśnią współpracę z nauczycielami, rodzicami i środowiskami lokalnymi we wspólnych działaniach profilaktycznych

Nauczyciele :

- Udoskonalą swoje umiejętności w prowadzeniu pracy profilaktycznej.

IX. Ewaluacja

- Program będzie poddawany ewaluacji na koniec roku szkolnego, poprzez przeprowadzenie ankiety wśród uczniów

X. Postanowienia końcowe

- Szkolny Program Profilaktyki jest integralną częścią Planu Wychowawczego i planu pracy szkoły.
- Z treścią profilaktyki zapoznają uczniów i rodziców wychowawcy klas.

Sporządziła:
Barbara Piechocińska

